

Nader info over de IJslandse perfin S.Á.Í.

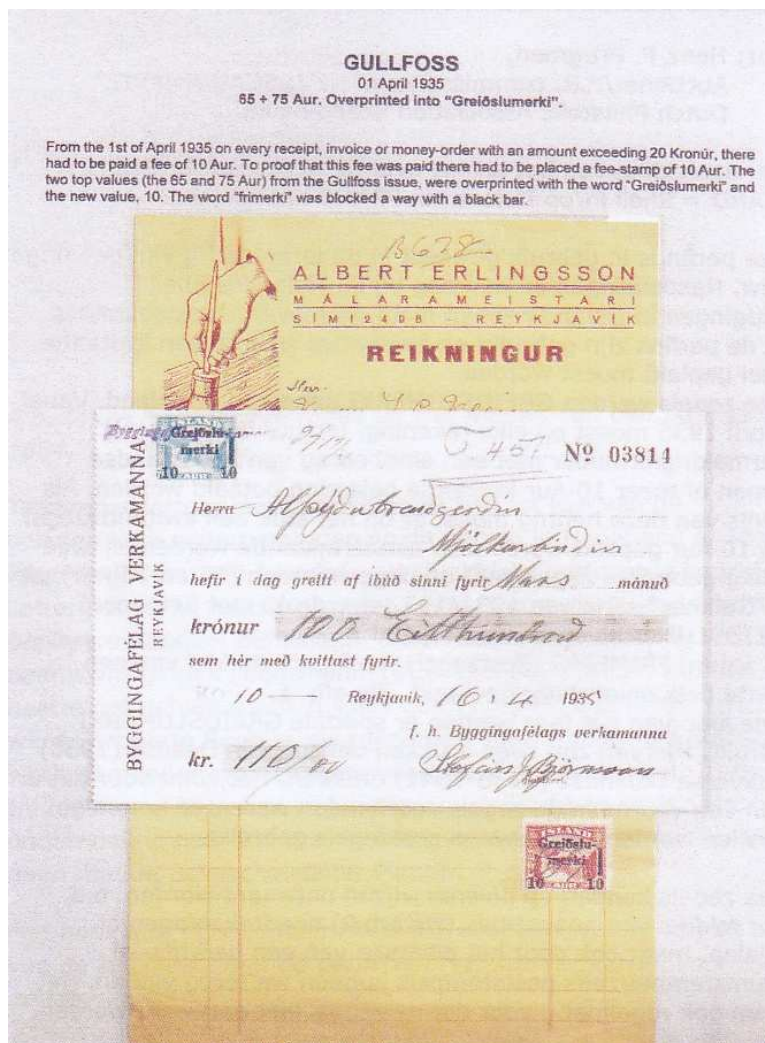
(Door: Henk P. Brugman, Auctioneer/P.R. commissioner of NFV; SCANDINAVIE"
Dutch Philatelic Association Scandinavia. Uit: Perfinpost 108, februari 2014)

Naar aanleiding van het artikel over de perfin S. Á. Í. (SHELL Á ÍSLAND = Shell in/op IJsland) in PP 106 het volgende.

Deze perfin is in gebruik geweest in de jaren dertig van de vorige eeuw. Naspeuringen en navraag bij de IJslandse Shellvestigingen in IJsland hebben niets opgeleverd. Vastgesteld is dat de perfins zijn gebruikt op kwitanties waarop een kwitantiezegel geplakt moest worden.

Deze zegels werden GREIÐSLUMERKI genoemd in IJsland. Vanaf 1 april 1935 moest op elke rekening, factuur of overmakingformulier met een eindbedrag van 20 IJslandse Kronen of meer 10 Aur kwitantiebelasting betaald worden. Als bewijs van deze heffing moest er op het stuk een kwitantiezegel van 10 Aur geplakt worden. In eerste instantie werden er twee weinig gebruikte zegels met de hoge waarden (65 en 75 Aur) uit de 'Gullfoss'-serie van 1931-1932 overdrukt met het woord GREIÐSLUMERKI en de waarde 10.

Het woord FRIMERKI (Postzegel) werd door middel van een zwarte balk onleesbaar gemaakt. Zie afb. 1.

Afb. 1 Kwitanties met 10 Aur. 'kwitantiezegels'

In de loop van het jaar werden er speciale GREIÐSLUMERKI gedrukt. Hiervan zijn twee drukken bekend, één Deense (1935) en diverse IJslandse (1938-1941) drukken. Het komt voor dat er geen van voornoemde zegels voorhanden waren. In sommige gevallen werden dan gewone postzegels gebruikt.

Deze zegels konden op diverse wijzen ontwaard worden. o.a. door middel van pennotities, (zie afb.2) handtekeningen of initialen, maar ook door het plaatsen van een bedrijfs- of datumstempel; zelfs poststempels kunnen we terug vinden. Het kwam ook regelmatig voor dat de zegels niet ontwaard werden.

Afb.2 Ontwaarding door pennotitie Greidslumerki

Deze belastingverplichting en dus ook het gebruik van deze zegels liep tot 31 maart 1941. Enige tijd terug is er een kwitantie opgedoken waarop een GREIÐSLUMERKI van 10 Aur zat. Zie afbeelding 3.

Afb. 3. Kwitantie met Greidslumerki met perfin S.Á.Í.

Deze kwitantie was in 1936 afgegeven door H.F. Shell Á ÍSLANDI in Ísafirði. Het daarop geplaatste zegel was voorzien van de perfin S.Á.Í. Hierover verscheen in het IJslandse postzegelblad (FRÍMERKJABLAÐIÐ) in 2003 een kort artikeltje. In de loop van de jaren zijn er een handvol van deze kwitanties bekend geworden. (Op geen van de bekende kwitanties zijn de zegels op bovenstaande wijze ontwaard. Men vermoedt dat deze perfin als ontwaarding van het zegel gebruikt werd.) Tevens is er één overdrukte Gullfoss zegel van 65 Aur bekend en één postzegel van 50 Aur uit de serie vissen. Dit laatste zegel werd pas in 1943 uitgegeven. Het vermoeden bestaat dat er dus zo nu en dan (of eenmalig) iemand het oude perforatie apparaat uit de kast heeft gehaald en minimaal één postzegel heeft voorzien van deze perfin. Jammer genoeg is het stempel voor mij te onduidelijk om de plaatsnaam en/of datum te kunnen onderscheiden.

Note: Er zijn twee kwitanties bekend die zover ik weet in IJsland zitten. Eén (de afgebeelde) zit in mijn verzameling. Verder zwerven er waarschijnlijk/misschien nog een tweetal ergens rond. Het Greiðslu/Gullfoss zegel met perfin is in handen van een Amerikaanse revenu-verzamelaar en wat betreft het zegel met afbeelding vis die in PP 106 afgebeeld heeft gestaan is de huidige eigenaar bij mij onbekend.